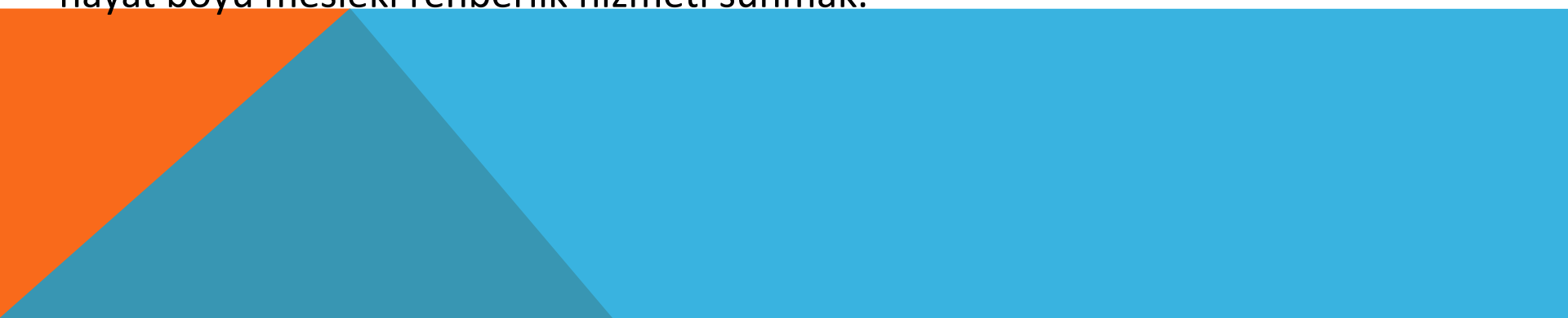

**HAYAT BOYU
MESLEKİ REHBERLİK VE
KARİYER DANIŞMANLIĞINDA
AVRUPA BOYUTU
MACARİSTAN AKIŞI ÇALIŞMA
RAPORU**

PROJENİN AMAÇLARI

- 1.) Proje ile katılımcıların hayat boyu mesleki rehberlik alanındaki mesleki yeterliliklerini geliştirmek,
 - 2.) Mesleki rehberlik alanındaki yeni yöntem ve teknikleri, yeni ölçme araçlarını ve yenilikçi uygulamaları katılımcıların öğrenmesini sağlamak,
 - 3.) Katılımcıların yeni rehberlik yaklaşımlarını ve edindikleri deneyimleri ülkemizde kendi kurumlarında uygulamak,
 - 4.) Katılımcıların projedeki kazanımları ile okullardaki öğrencilerin alana geçiş ve meslek seçimi gibi mesleki rehberlik konularında daha iyi hizmet almalarını sağlamak,
 - 5.) Proje sonunda Halk Eğitimi Merkezi bünyesindeki Hayat Boyu Öğrenme Aktivite Merkezinde katılımcı gruptaki rehber öğretmenlerin görev alacağı 'Hayat Boyu Mesleki Rehberlik Birimi' kurmak ve bu birimde işgücü piyasasındaki çalışanlara hayat boyu mesleki rehberlik hizmeti sunmak.
-

KATILIMCILARIN KAZANIMLARI

- 1.) Hayat Boyu Mesleki Rehberlik kuramlarını ve yeni paradigmaları öğrenmek,
 - 2.) Gidilen ülkelerin mesleki eğitim sistemini ve mesleki rehberlik sistemini tanımak,
 - 3.) Avrupa Birliği'nde hayat boyu mesleki rehberlik ile ilgili yapılan çalışmaları ve tarihsel süreç ile ilgili bilgi edinmek,
 - 4.) Kariyer danışmanlığı sistemini uygulamaları ile birlikte öğrenmek,
 - 5.) Hayat boyu mesleki rehberlikte kullanılan psikolojik testleri, yeni görüşme tekniklerini, yeni materyal ve ölçme araçlarına öğrenmek.
-

PROJE EĞİTİM PROGRAMI

- 1.) Terézvárosi Tícarek Meslek Lisesi
 - 2.) Budapeşte Pedagoji Enstitüsü-Mesleki Yönlendirme Bölümü
 - 3.) Zipernowsky İlkokulu
 - 4.) Pázmány Péter Katolik Üniversitesi-Dil Tarih Fakültesi
 - 5.)Kaeszy Gyula Meslek Lisesi(Proje Ortağı)
-

MACARİSTAN EĞİTİM SİSTEMİ

Eğitim 5-18 yaş arası öğrenciler için zorunludur. Okul öncesi eğitim 3-7 yaş arasını kapsamaktadır. İlkokul ve ortaokulu kapsayan 1.kademe 8 yıl sürer. 7-14 yaş arasını kapsar. Lise eğitimi ise 14-18 yaşları arasını kapsar. Öğrenciler isterlerse 24 yaşına kadar eğitim görebiliyorlar.

MACARİSTAN EĞİTİM SİSTEMİ

Macaristan'da lise eğitim kademeleri şu şekildedir:

Gimnazium (genel ortaöğretim birinci devre ve ortaöğretim ikinci devre) (ISCED 2+3)	10/12/14-18/19/20 yaş
Szakközepiskola- mesleki ortaöğretim ikinci devre (ISCED 3)	14-18/19/20 yaş (genellikle: 4 yıl)
Szakiskola () (C dersi)- mesleki eğitim okulu (ISCED 3)	14-18 yaş (2+2 yıl)
Szakiskola () (A dersi/ B dersi) () – yardımcı (ISCED 2)+ mesleki eğitim okulu (ISCED 3)	15/16- 18/19 (1-2+ 2 yıl)
Szakiskola () (D dersi)- ortaöğretim ikinci devre sonrası mesleki eğitim	18-19/20 (1-2 yıl)

- Bu yeni tip Szakiskola önceki Szakmunkaskepzo Iskola adlı okulun yerine geçmektedir. 2 yıl genel çalışma ve iki yıllık bir mesleki eğitimi içermektedir.
- Bu yeni tip yardımcı Szakiskola 1-2 yıllık genel (temel) yardımcı dersleri ve 2 yıllık kısa bir mesleki dersi içermektedir. Bu okullar çoğunlukla Altalanos Iskola okullarını bitirememiş ya da temel becerilerle (okuma/ yazma/hesap) ilgili zorluklar yaşayan öğrencileri kabul etmektedir.
- Ders "A" ve "B" sadece yardımcı eğitime başladıkları seviye konusunda farklılık arz etmektedir. (ekstra temel eğitim ihtiyaçları olan farklı seviye öğrencileri için)
- Szakiskola'da düzenlenen 1 ya da 2 yıllık Ek, orta öğretim sonrası mesleki ders (ders D)

MACARİSTAN EĞİTİM SİSTEMİ

Öğrenciler lise son sınıfta bitirme sınavlarına girerler. Daha sonra üniversitede istedikleri bölümlere bu bitirme sınavı puanlarına göre yerleşirler. Liselerdeki birinci ve ikinci grup liseler bitirme sınavına girdikleri için üniversiteye başvurabilmektedir. Üçüncü grup liseler ise bitirme sınavı vermedikleri için üniversitelere başvuramamaktadır.

1. TERÉZVÁROSI TÍCARET MESLEK LÍSESI

1.TERÉZVÁROSI TİCARET MESLEK LİSESİ

Macaristan'da lise eğitim sistemi 3 gruba ayrılmaktadır. Birinci grup Gimnazium, ikinci grup Szakközepiskola, Üçüncü grupta Szakiskola'dır. Bu kurum üçüncü gruptaki liseye girmektedir. Diğer iki gruptaki liselere yerleşemeyen öğrenciler bu liseye sadece not ortalamasına göre yerleşmektedir. Lisedeki eğitim süresi üç yıldır.

Kurumda Ekonomi-Ticaret ve Satış-Pazarlama olmak üzere 2 ana bölüm bulunmaktadır. Ekonomi-Ticaret bölümünden yetişen öğrenciler kuruluşlarda idari ve yönetim işlerinde, Satış Pazarlama bölümü öğrencileri ise işletmelerde ara eleman olarak çalışmaktadır. Öğrencilerin başka meslek liselerine geçişleri kolay olmakta fakat düz liselere(gimnazium) geçiş okul sınavla öğrenci aldığı için zordur.

V. Árpád u.
41

TERÉZVÁROSI KERESKEDELMI ÉS
HÁZGAZDASÁGI SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS
SZAKISKOLA

1.TERÉZVÁROSI TİCARET MESLEK LİSESİ

Öğrenciler ilk yıldan itibaren seçtikleri alanın bölüm derslerini almaya başlamakta, ikinci ve üçüncü sınıfta alanları ile ilgili staj görmektedirler. Öğrenciler haftanın üç günü işletmelerde staj görmekte ve haftanın iki günü okulda temel ve meslek derslerini görmektedir. Öğrenciler herhangi bir işçi gibi iş kanuna bağlıdır maaşlarını da bu kurumdan almaktadır.

1.TERÉZVÁROSI TİCARET MESLEK LİSESİ

Kurumda rehber öğretmen bulunmamaktadır. Okulda haftanın üç günü Pedagog ve Gelişim Öğretmeni görev yapmaktadır. Gelişim öğretmeni özel eğitim gerektiren öğrencilerle ilgilenmekte, Pedagog ise okulda davranış problemi gösteren, aile ve arkadaş ilişkileri vb. problemleri olan öğrencilerle ilgilenmektedir.

Özel eğitim gerektiren öğrencilerle ilgili bilgi edinilmiştir. Kurumda özel eğitim gerektiren öğrencilere yönelik ayrı bir sınıf açılmadığı ve bu öğrencilere yönelik ayrı bir Bireysel Eğitim Planı hazırlanmadığı görülmüştür. Özel eğitim gerektiren öğrencilerin okula ve arkadaşlarına uyum sağlaması için her sınıfa iki üç öğrenci yerleştirilmiştir.

TERÉZVÁROSI TICARET MESLEK LISESI

1.TERÉZVÁROSI TİCARET MESLEK LİSESİ

Mesleki rehberlik çalışmaları lise döneminde etkin şekilde yapılmamaktadır. 8.sınıf öğrencilerine yönelik mesleki yönlendirme çalışmaları eğitim fuarlarında stantlar açılarak lise ve bölüm tanıtımı şeklinde yapılmaktadır. Böylelikle 8.sınıf öğrencileri okulları tanıyarak istedikleri okul ve alanlara tercih yapmaktadır. Tercih yaparken sorumluluk ğrenci ve aileye aittir.

1.TERÉZVÁROSI TICARET MESLEK LİSESİ

Bu kurumu tercih eden öğrenciler 8.sınıf sonunda bölümlerini seçerek bu okula gelmektedir. Ülkemizde ise öğrenciler tercih edilen okula geldiklerinde 9.sınıfın sonunda alan seçimi yapmaktadır.

Kurumda özel eğitim gerektiren öğrencilere yönelik ayrı bir sınıf açılmamaktadır. Kaynaştırma eğitimi verilmemektedir ve bu öğrenciler için ayrı bir plan uygulanmamaktadır. Ülkemizde ise kaynaştırma eğitimi verilmekte öğrencinin ihtiyaçları dikkate alınarak bireysel eğitim planları hazırlanmaktadır.

1.TERÉZVÁROSI TICARET MESLEK LİSESİ

Pedagoglar ve Gelişim Öğretmenleri mesleki rehberlikle ilgili çalışma yapmamaktadır. Ülkemizde ise mesleki rehberlik, eğitsel rehberlik, kişisel-sosyal rehberlik ve bireysel -grupla psikolojik danışma çalışmaları Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlar tarafından yürütülmektedir.

Ülkemizdeki gibi rehberlik ders saatleri ve sınıf rehber öğretmenliği sistemi yoktur. Ders öğretmenleri öğrencilerle iletişim içindedir ve onlarla birebir ilgilenmektedir

TERÉZVÁROSI TICARET MESLEK LISESI

2. BUDAPESTI PEDAGOGAI ENSTITÜSÜ MESLEKI YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

2. BUDAPEŞTE PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ MESLEKİ YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

Macaristan'da mesleki yönlendirme ve Kariyer Danışmanlığı Enstitüsü adı altında tek bir yapı bulunmaktadır. Bu yapının altında bulunan 32 kurumdan birisi olan Budapeşte Pedagoji - Mesleki Yönlendirme Enstitüsü Budapeşte'deki kariyer danışmanlığı ve mesleki rehberlik adı altında çalışan tek kurumdur.

Kurum yeni bir yapıdır. Kurumda tüm yaş gruplarına mesleki yönlendirme ve kariyer danışmanlığı yapılmaktadır. Kurumda 4 tane Rehber Danışman, 5 tane Psikolog bulunmaktadır.

2. BUDAPEŞTE PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ MESLEKİ YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

Öğrenciye yönelik yönlendirme çalışması yapılırken öncelikle öğrencinin notları göz önünde bulundurularak öğrenciye seçenekler sunulur, okulların tanıtım videoları öğrenciyle birlikte izlenir, mesleklerle ilgili bilgilendirme yapılır ve ilgi testleri uygulanır. Bu seçenekler doğrultusunda öğrenci kendine uygun tercihte bulunur.

2. BUDAPEŞTE PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ MESLEKİ YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

Kurum öğrencilerin de işin içerisinde yer almasını sağlamak için öğrencilere okulların web sitelerinin adresini gönderip ev ödevi olarak araştırmalarını istemektedir. En önemlisi kararı öğrenci ve ailesinin vermesidir. Kurum bu çalışmaları yaparken aynı zamanda öğrencilerin okullarında da mesleki rehberlik ile ilgili bilgilendirici çalışma yapmaktadır.

2. BUDAPEŞTE PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ MESLEKİ YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

Kurum sadece eğitim anlamında yönlendirme yapmakta iş bulma konusunda hizmet sunmamaktadır. İş bulma konusunda ise iş bulma kurumlarına yönlendirmektedir.

Kurum mesleki yönlendirme çalışması yaptığı öğrencileri izleme çalışması olarak öğrencilerle mail üzerinden irtibat kurmaya çalışmakta fakat %20 oranında geri bildirim almaktadır. Kurum gelen öğrencilere geri dönüş formu verip formun değerlendirmesini yapmaktadır. Değerlendirme sonucunda öğrencilerin %70 i olumlu dönüt vermektedir.

2. BUDAPEŞTE PEDAGOJİ ENSTİTÜSÜ MESLEKİ YÖNLENDİRME BÖLÜMÜ

Ülkemizde kariyer danışmanlığı ve mesleki rehberlik çalışmaları Rehberlik Araştırma Merkezi bünyesindedir fakat uygulamada bu hizmet sunulamamaktadır. Rehberlik Araştırma Merkezleri daha çok özel eğitim gerektiren öğrencilere yönelik hizmet vermektedir.

Mesleki yönlendirme çalışması yapılırken öğrencinin kişiliğini, ilgisini, yeteneğini ortaya çıkarmak için bireysel görüşmeler ve tanılayıcı testler yapılmakta, öğrenci okul ve meslekler ile ilgili bilgilendirilmektedir. Ülkemizde de aynı mesleki rehberlik çalışmaları okullardaki rehber öğretmenler tarafından yapılmaktadır.

A magyar oktatási rendszer

3. ZİPERNOWSKY İLKOKULU

3. ZİPERNOWSKY İLKOKULU

Bu kurum 7-14 yaş arasındaki öğrencilere eğitim sunmaktadır. Okul 8 yıl eğitim vermektedir. İlk dört yıl alt, son dört yıl üst olarak değerlendirilmektedir. Alt kademedeki öğrenci sayısı üst kademeye oranla daha fazladır.

Okulda iki tane Pedagog bulunmaktadır. Öğrenci görüşmeleri için ayrı odaları bulunmamaktadır. Ayrıca okulda sınıf rehber öğretmenliği sistemi bulunmamakta, öğrencilerle ders öğretmenleri ilgilenmektedir. Okulda kaynaştırma öğrencisi bulunmaktadır ve bu öğrenciler ders öğretmenleriyle daha iyi iletişim kurduğu belirtilmektedir.

KARŞILAMA

3. ZıPERNOWSKY İLKOKULU

Lise ve alan tanıtım çalışmalarına 7.sınıftan itibaren başlanmakta ve bu kapsamda liseler okullara davet edilip tanıtım sunumu yapılmaktadır.

8. Sınıf öğrencilerini ve ailelerini liseler ile ilgili bilgilendirmek amaçlı liseler tarafından hazırlanan tanıtıcı kitaplar öğrenciler lise tercihi yapmadan önce (15 Şubattan önce) velilere ulaştırılır ve velilerin bilgilenebilmesi sağlanır. 8. sınıf öğrencileri okullar tarafından bulundukları ilçede merkezi olarak yapılmakta olan (ocak ayının ortasında) sınava girmekte bu sınav sonucuna göre 8 tercihte bulunmaktadır. Bu tercihleri içerisinde yerleşme şansları yüksektir.

Macaristan'da okul tercihleri yapıp sonrasında sınava girilirken ülkemizde öğrenciler yıl içerisinde iki defa sınava girmekte ve sınav sonuçları ve not ortalamalarına göre sınav sonrasında tercihte bulunmaktadır.

3. ZıPERNOWSKY İLKOKULU

8.sınıf öğrencilerine yönelik mesleki yönlendirme çalışmaları stantlar açarak eğitim fuarlarında lise ve bölüm tanıtımı şeklinde yapılmaktadır. Böylelikle 8.sınıf öğrencileri okulları tanıyarak istedikleri okul ve alanlara tercih yapmaktadır. Tercih yaparken sorumluluk öğrenci ve aileye aittir.

Ülkemizde lise döneminde mesleki rehberlik çalışmaları okul rehber öğretmeni ve sınıf rehber öğretmenleri tarafından sürdürülmektedir.

Ülkemizde de genellikle okullara geziler yapılarak öğrencilerin okulu ve eğitimini tanımaları sağlanmaktadır. Ayrıca bazı liseler okullarını tanıtmak amacıyla çevre okullara giderek 8.sınıf öğrencilerine okullarını, alanlarını ve eğitimlerini tanıtmaktadır.

4. PÁZMÁNY PÉTER KATOLIK UNIVERSITESI DIL TARIH FAKÜLTESI

4. PÁZMÁNY PÉTER KATOLIK ÜNİVERSİTESİ **DİL TARİH FAKÜLTESİ**

Üniversitede İlahiyat, Dil-Tarih, İnfomasyon ve Hukuk olmak üzere dört fakülte bulunmaktadır. Dört fakültede toplam 12000 öğrenci bulunmaktadır. Dil Tarih Fakültesinde ise toplam 4000 öğrenci vardır. Bu fakültede ise Dil, Tarih, Edebiyat, Psikoloji ve Sosyoloji olmak üzere 5 bölüm bulunmaktadır. Üniversite Katolik bünyesinde özel bir üniversitedir.

4. PÁZMÁNY PÉTER KATOLIK ÜNİVERSİTESİ

DİL TARİH FAKÜLTESİ

Üniversitenin ücreti tercih edilen bölümlere göre 120000-1500000 Forint arasında değişmektedir. Üniversite yabancı öğrencileri lise diploma notuna göre almaktadır. Kayıt yaptıran yabancı öğrenciler için ayrı bir sınıf oluşturmakta ve Macarca hazırlık eğitimine almaktadır.

Üniversite merkezde olmasından dolayı çok fazla tercih edilen bir üniversitedir. Macaristan'daki diğer üniversiteler göz önünde bulundurulduğunda kontenjanı dolmayan bölümler Psikoloji, Medya ve Uluslararası İlişkiler vb. bölümlerdir

4. PÁZMÁNY PÉTER KATOLIK ÜNİVERSİTESİ DİL TARİH FAKÜLTESİ

Üniversitede verilen eğitimler şu şekildedir;

BA 1-Lisans
MA 2-Yüksek Lisans
PUN 3-Doktora

4. PÁZMÁNY PÉTER KATOLIK ÜNİVERSİTESİ

DİL TARİH FAKÜLTESİ

Tıp ve öğretmenlik bölümlerinde Lisans-Yüksek Lisans diye bir ayrım bulunmamaktadır ikisi birleşiktir. Eğitim süresi diğer bölümlere göre daha uzundur. Ayrıca öğretmenlik alanında eğitim gören öğrenciler tek diploma almakta fakat ikinci bir bölüm seçerek o alanda da eğitim görmektedir.

Üniversite yılda iki defa (15 Şubat son başvuru tarihi) üniversite tanıtımı amaçlı bilgilendirme yapmaktadır. Bu kapsamda öğrenciler üniversiteyi ziyaret etmekte ve deneme derslerine girebilmektedir. Bilgilendirmenin yanında ocak sonunda Budapeşte’de fuar düzenlenir ve bütün üniversiteler bu fuarda tanıtım yapmaktadır. Ülkemizde de üniversiteler belirli dönemlerde tanıtım çalışmaları yapmaktadır. Ayrıca liseler tarafından üniversite tanıtım gezileri düzenlenmektedir.

5.KAESZ GYULA MESLEK LİSESİ(PROJE ORTAĞI)

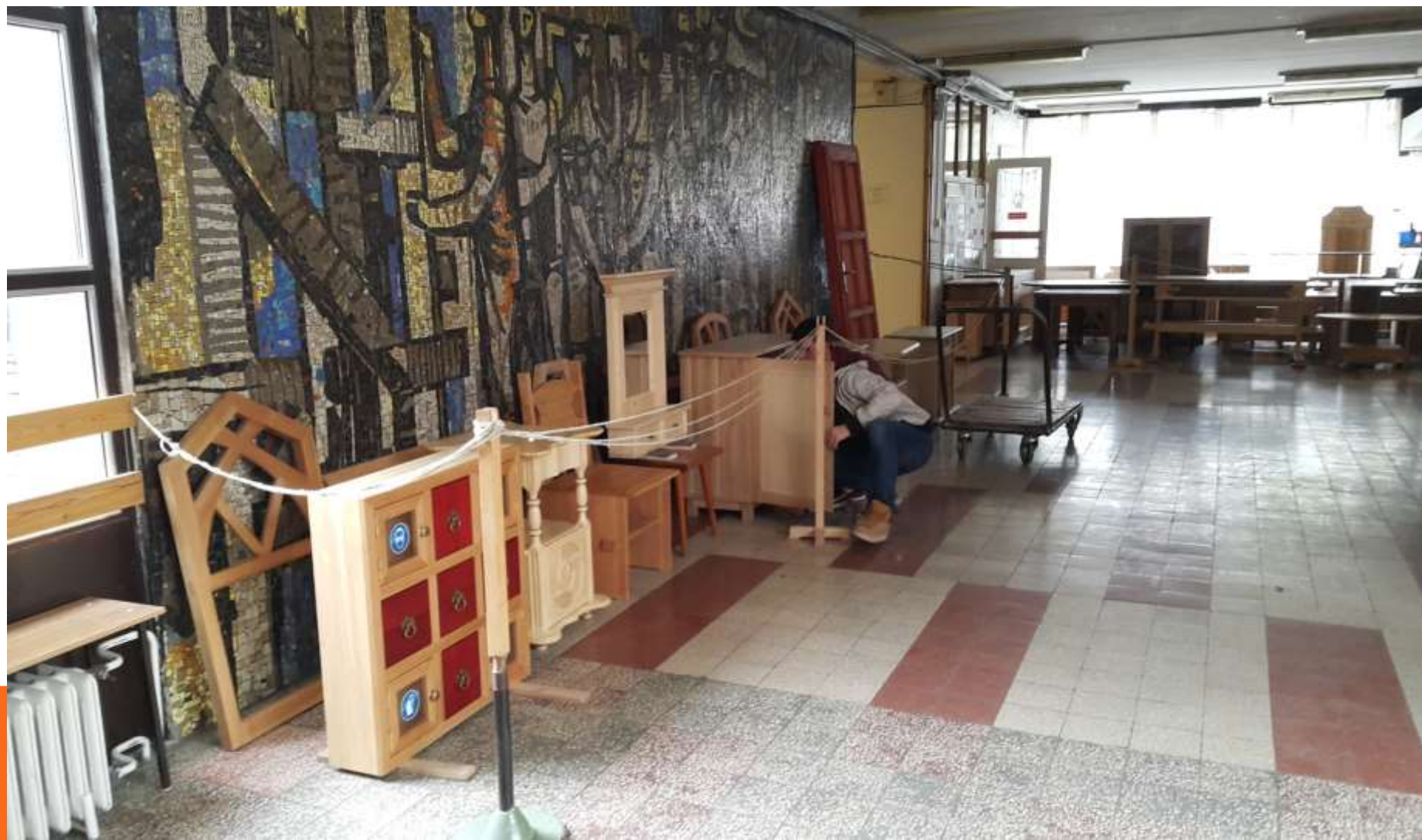
Okul 500 öğrenci ve 67 öğretmeniyle mobilyacılık alanında ülkenin en büyük meslek lisesidir. Bu meslek lisesinde doğrama, döşeme ve ahşap mobilya bölümleri mevcuttur. Okulda üretilen mobilya ürünleri ince işçilik gerektiren ve özel ürünlerdir.

Okulda rehberlik servisi vardır ve haftada 5 gün psikolog çalışmalar yapar ve sorunlu öğrenciler ile görüşür. Ayrıca haftanın 2 günü okula pedagog gelir.

5.KAESZ GYULA MESLEK LİSESİ (PROJE ORTAĞI)

Öğrencilerin hangi bölüme geçeceği yeteneklerine göre belirlenir ve el becerisi düşük seviyede olanlar genelde döşeme alanına yönlendirilir. Okulda eğitim süresi 3 veya 4 yıl şeklinde değişmektedir. 4 yıl süren eğitim sonunda öğrenciler tekniker olarak mezun olurlar ve iş bulma imkanları yükselir. 3 yıllık eğitim süresinde öğrenciler ise hafta da 21 saat ders alırlar ve yükseköğretime geçişleri daha zor olur. Her bölümde bir koordinatör öğretmen vardır.

5.KAESZ GYULA MESLEK LİSESİ(PROJE ORTAĞI)

Öğrenciler mezun olmadan bitirme sınavına girerler ve bir ürün ortaya çıkarırlar. Mezuniyet öncesi okul da bir bölümde şirketler öğrencilerle iletişim kurarak şirketlerini anlatırlar. Böylelikle öğrenciler mezun olduktan sonra kolay iş bulma imkanı yakalamış olurlar. Ülkemizde de işletmelerde beceri eğitimi için staja gönderilen öğrencilere haziran ayının ikinci haftasında meslek dersi komisyonu tarafından uygulamalı ve yazılı sınav yapılarak öğrencilerin başarılı olup olmadığı değerlendirilir.

Ülkemizde öğrenciler kendi alanlarıyla ilgili bir önlisans programına devam etmek istediklerinde sınavsız geçiş hakkından yararlanmaktadır. Macaristan eğitim sisteminde böyle bir uygulama bulunmamaktadır.

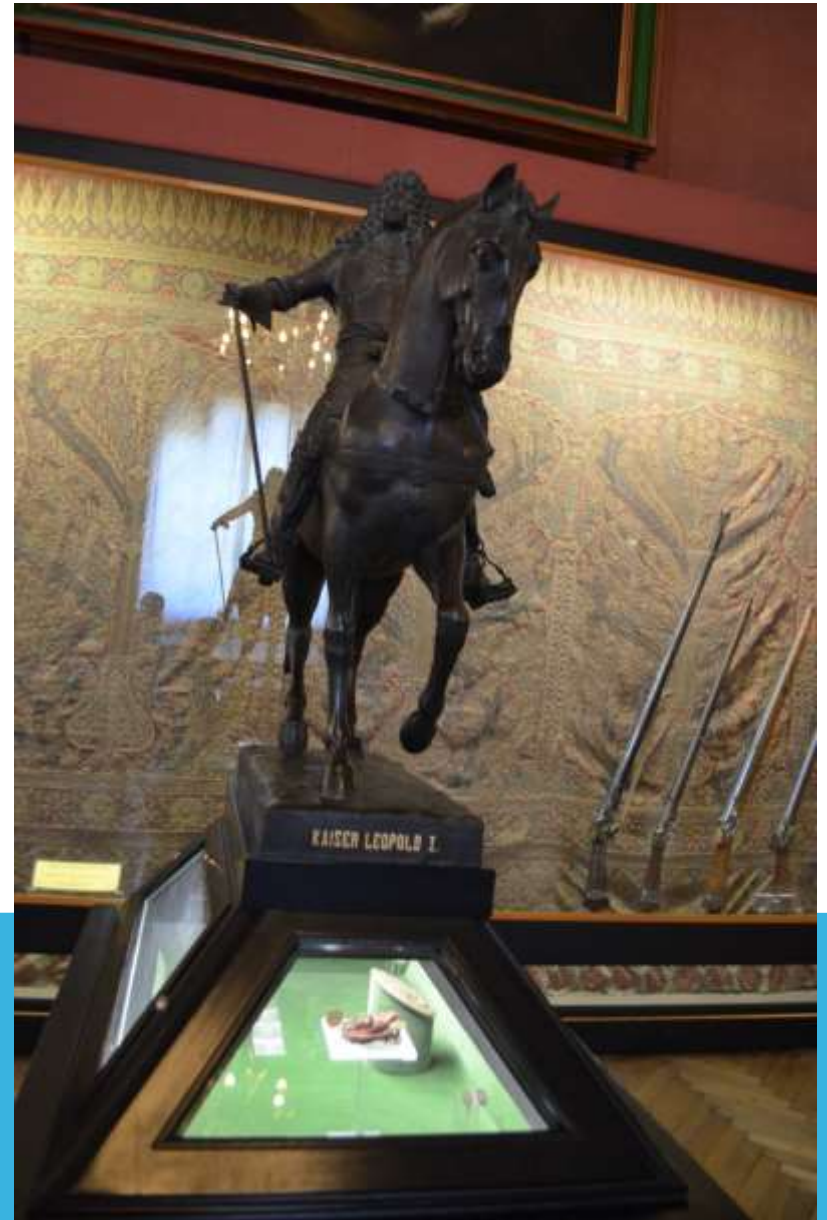

SONUÇ VE ÖNERİLER:

1.) Halk Eğitimi Merkezi bünyesinde Hayat Boyu Öğrenme Aktivite Merkezinde katılımcı gruptaki rehber öğretmenlerin görev alacağı 'Hayat Boyu Mesleki Rehberlik Birimi' kurulabilir ve bu birimde işgücü piyasasındaki çalışanlara hayat boyu mesleki rehberlik hizmeti sunulabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

2.)Macaristan'da Kariyer Danışmanlığı ve Rehberlik adı altında ücretsiz olarak kendilerine başvuran öğrencilere ilgi ve yetenek testleri yapılarak, öğrencilerin tercih edebilecekleri liseleri seçenek halinde sunup öğrenci, veli ve danışman işbirliğiyle öğrencinin kendisine en uygun liseyi seçmesine yardımcı olmaktadırlar. Ülkemizde ise bu durum okullarda rehber öğretmen işbirliğinde yapılmaktadır. Ayrıca RAM'da da bu sistem bulunmakta fakat uygulanmamaktadır. Bu nedenle ülkemizde de mesleklere yönlendirme amacıyla Kariyer Danışmanlığı ve Mesleki Rehberlik adı altında ayrı bir çatı altında hizmet sunulabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

3.)Macaristan eğitim sisteminde staja gönderilen öğrenciden kurumun amiri sorumlu tutuluyor bizim sistemimizde ise işletme ile işbirliği içerisinde olup sorumluluk hem koordinatör öğretmende hem de kurum amirindedir. Böylece öğrencinin okul ile bağının kesilmemesi sağlanıyor hem de koordinatör öğretmen öğrencisini iş esnasında gözlemlemiş oluyor.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

4.)Macaristan eğitim sisteminde öğrenci seçtiği okula gelirken öğrenci hangi bölümde okuyacağını bilmektedir. Ülkemizde ise 10.sınıfta bölüm seçilmektedir. Ülkemizde de bu durum uygulanabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

5.)Macaristan eğitim sisteminde öğrenciler üç yıllık meslek lisesinin ikinci sınıfından itibaren staja gitmektedir. Ülkemizde ise öğrenciler son sınıfta staja gitmektedirler. Bu durum öğrencilerin staja uyum sağlayamamasına neden olduğu için ülkemizde de öğrenciler üçüncü sınıftan itibaren işletmelere gözleme gönderilerek stajın ilk basamağı atılabilir.

